

Tháo gỡ những điểm nghẽn trong giải quyết vụ việc phá sản

11:29 23/10/2025

Tiếp tục chương trình kỳ họp thứ 10, sáng nay (23/10), Quốc hội nghe báo cáo về dự án Luật Phá sản (sửa đổi). Ủy ban Kinh tế và Tài chính cho rằng, Hồ sơ dự án Luật đã cơ bản đáp ứng theo yêu cầu và đủ điều kiện trình Quốc hội xem xét, cho ý kiến.

Chánh án Tòa án nhân dân tối cao Lê Minh Trí trình bày về dự án Luật Phá sản (sửa đổi)

Tập trung tháo gỡ những điểm nghẽn

Trình bày Tờ trình về dự án luật, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao Lê Minh Trí cho biết, Luật Phá sản (sửa đổi) được xây dựng và ban hành nhằm sửa đổi, bổ sung các quy định còn vướng mắc, bất cập trong thực tiễn; tháo gỡ những điểm nghẽn trong giải quyết vụ việc phá sản; tạo hành lang pháp lý thuận lợi để

doanh nghiệp, hợp tác xã phục hồi hoạt động sản xuất, kinh doanh; tuyên bố phá sản và thanh lý kịp thời những doanh nghiệp, hợp tác xã không còn khả năng phục hồi, khơi thông nguồn lực, hỗ trợ sản xuất kinh doanh, thúc đẩy kinh tế, xây dựng môi trường kinh doanh lành mạnh; góp phần cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các bên, phù hợp với thông lệ quốc tế và điều kiện của Việt Nam, đóng góp vào việc đưa đất nước vững bước tiến vào "kỷ nguyên mới - kỷ nguyên phát triển, giàu mạnh".

Cụ thể gồm: Xây dựng, hoàn thiện thủ tục phục hồi hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp, hợp tác xã. Xây dựng thủ tục phục hồi rút gọn, thủ tục phá sản rút gọn đối với doanh nghiệp, hợp tác xã. Ứng dụng giao dịch điện tử trong giải quyết vụ việc phục hồi, phá sản. Hoàn thiện quy định về nhiệm vụ, quyền hạn của quản tài viên, doanh nghiệp, quản lý, thanh lý tài sản, người tiến hành thủ tục phục hồi, phá sản, người tham gia thủ tục phục hồi, phá sản. Hoàn thiện trình tự, thủ tục giải quyết vụ việc phá sản để khắc phục vướng mắc, bất cập và phù hợp với thông lệ quốc tế.

Dự án luật được xây dựng trên quan điểm: Bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện, trực tiếp của Đảng trong công tác xây dựng pháp luật. Thể chế hoá chủ trương, đường lối, chính sách trong các nghị quyết, văn kiện của Đảng về phát triển kinh tế, cải cách tư pháp; đổi mới, sắp xếp, tinh gọn bộ máy, đổi mới công tác xây dựng pháp luật.

Bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp, tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật; đảm bảo tương thích với điều ước quốc tế liên quan mà Việt Nam là thành viên; tham khảo có chọn lọc kinh nghiệm quốc tế phù hợp với điều kiện Việt Nam.

Kế thừa những quy định phù hợp, sửa đổi những quy định không còn phù hợp; bổ sung những vấn đề mới nhằm khắc phục những vướng mắc, bất cập trong thực tiễn; bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người tham gia thủ tục phục hồi, phá sản. Bảo đảm tính khả thi của Luật Phá sản (sửa đổi) phù hợp với điều kiện, tình hình kinh tế - xã hội của đất nước.

Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế và Tài chính Phan Văn Mãi trình bày Báo cáo thẩm tra

Bảo đảm tính khả thi khi triển khai thực hiện

Thẩm tra về dự án luật, Ủy ban Kinh tế và Tài chính KT-TC) cho rằng, Hồ sơ dự án Luật đã cơ bản đáp ứng theo yêu cầu và đủ điều kiện trình Quốc hội xem xét, cho ý kiến. Tuy nhiên, đề nghị Chính phủ chỉ đạo các cơ quan liên quan có trách nhiệm phối hợp chặt chẽ với Tòa án nhân dân tối cao (cơ quan trình) và cơ quan chủ trì thẩm tra để có ý kiến kịp thời trong quá trình rà soát, chỉnh lý dự thảo Luật và hoàn thiện Hồ sơ dự án Luật, nhất là đối với những nội dung giao Chính phủ quy định chi tiết tại dự thảo Luật để bảo đảm tính khả thi và chất lượng tốt nhất trước khi trình Quốc hội xem xét, thông qua tại kỳ họp thứ 10.

Về phạm vi điều chỉnh, đa số thành viên Ủy ban KT-TC tán thành với việc mở rộng phạm vi điều chỉnh của dự thảo Luật theo hướng xây dựng, hoàn thiện thủ tục phục hồi là thủ tục độc lập được thực hiện trước thủ tục phá sản.

Tuy nhiên, một số ý kiến cho rằng, việc tách thủ tục phục hồi thành thủ tục độc lập được thực hiện trước thủ tục phá sản là chưa phù hợp với thực tiễn, không khả thi, có thể dẫn đến việc lạm dụng các chính sách hỗ trợ của Nhà nước trong giai đoạn phục hồi, kéo dài thời gian giải quyết vụ việc phá sản. Do đó, đề nghị quy định về thủ tục phục hồi là một khâu trong quá trình thực hiện thủ tục phá sản.

Về nguyên tắc cơ bản và chính sách của Nhà nước, Ủy ban KT-TC nhận thấy, trên cơ sở ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, ý kiến thẩm tra sơ bộ, dự thảo Luật đã được tiếp thu theo hướng Nhà nước có chính sách hỗ trợ về thuế, tín dụng, lãi suất, tài chính, đất đai và các biện pháp hỗ trợ khác cho doanh nghiệp, hợp tác xã gặp khó khăn trong sản xuất, kinh doanh.

Căn cứ vào khả năng cân đối nguồn lực của Nhà nước trong từng thời kỳ, Chính phủ xây dựng cơ chế, chính sách cụ thể để hỗ trợ doanh nghiệp, hợp tác xã. Quy định này nhằm tái cơ cấu, khôi phục hoặc chấm dứt hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp, hợp tác xã một cách có trật tự, góp phần cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, lành mạnh hóa nền kinh tế.

Về khái niệm doanh nghiệp, hợp tác xã có nguy cơ, mất khả năng thanh toán, một số ý kiến cho rằng, 6 tháng là khoảng thời gian hợp lý để doanh nghiệp, hợp tác xã xác định có nguồn tiền để thanh toán khoản nợ đến hạn hay không; trước khi rơi vào tình trạng mất khả năng thanh toán thì doanh nghiệp, hợp tác xã phải tự xác định được tình trạng khó khăn của mình và có thời gian chủ động cân đối tài chính trước khi nộp đơn đề nghị tòa án được áp dụng thủ tục phục hồi hoặc thủ tục phá sản.

Tuy nhiên, một số ý kiến khác đề nghị nghiên cứu quy định về phân loại nợ của Ngân hàng Nhà nước đối với khoản nợ vay để chỉnh lý khái niệm mất khả năng thanh toán tại dự thảo Luật cho phù hợp, thống nhất.

Về trách nhiệm nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phá sản, Ủy ban KT-TC tán thành việc bổ sung quy định tại dự thảo Luật về trách nhiệm của cơ quan thuế và cơ quan bảo hiểm xã hội trong việc nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phá sản đối với doanh nghiệp, hợp tác xã.

Tuy nhiên, đây là nội dung mới được bổ sung sau phiên họp thứ 49 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, do đó, đề nghị cần tiếp tục xin ý kiến của các cơ quan liên quan chịu sự tác động trực tiếp của quy định này để bảo đảm tính khả thi khi triển khai thực hiện.

Về điều khoản thi hành, Ủy ban KT-TC đề nghị tiếp tục rà soát tổng thể các luật khác có liên quan đến pháp luật về phá sản để có phương án sửa đổi toàn diện, bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật.

Theo chinhphu.vn